

การศึกษาวาทกรรมความรักชาติในแบบเรียน
วิชากิจกรรมกลุ่มเยาวชนแนวหน้าภายใต้การปกครอง
ของประธานาธิบดีสีจิ้นผิง

A Study of Patriotism Discourse in the Young Pioneers'
Activities Textbooks under the Leadership
of President Xi Jinping

(Received: Aug 25, 2019 Revised: June 4, 2020 Accepted: June 19, 2020)

วุฒิพงษ์ ประพันธ์มิตร¹

Wuttipong Prapantamit

สุรสิทธิ์ อมรรณวิชศักดิ์²

Surasit Amornwanitsak

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มุ่งรวบรวมและวิเคราะห์วาทกรรมความรักชาติในแบบเรียนวิชากิจกรรมกลุ่มเยาวชนแนวหน้าภายใต้การปกครองของประธานาธิบดีสีจิ้นผิง ผลการวิจัยพบว่า แบบเรียนวิชากิจกรรมกลุ่มเยาวชนแนวหน้า สะท้อนความพยายามของรัฐในการสร้างความรักชาติผ่านการเรียบเรียงเนื้อหาที่สอดแทรกวาทกรรมความรักชาติทั้งสิ้น 4 วาทกรรมหลัก ได้แก่ วาทกรรมยืนหยัดในระบอบสังคมนิยมที่เข้มแข็งให้เยาวชนอยู่ภายใต้ระบอบสังคมนิยมและปฏิบัติตามค่านิยมหลักสังคมนิยม วาทกรรมเชื้อเพลิงและเดินตามรอยพรรคคอมมิวนิสต์ สร้างค่านิยมเชื้อเพลิง

¹นักศึกษาลัทธิศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมจีนศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

²รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การชี้นำของผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์ มีส่วนร่วมพัฒนาโครงการและนโยบายของรัฐ วาทกรรมตามรอยแบบอย่างบุคคลสำคัญ หล่อหลอมการตามรอยแบบอย่างค่านิยม บุคคลในประวัติศาสตร์ของพรรคคอมมิวนิสต์ และวาทกรรมเชิดชูจิตวิญญาณ ความเป็นจีน สร้างความรักและหวงแหนในขนบธรรมเนียมประเพณี รวมถึงการแสดง อัตลักษณ์ความเป็นชาติภายใต้กรอบความเป็นสังคมนิยม ทั้งนี้ การสร้างวาทกรรม ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการเรียก ความศรัทธาจากพลเมืองในชาติที่มีต่อ พรรคคอมมิวนิสต์ อันเนื่องมาจากการเกิดวิกฤตการณ์การลดลงของอัตราการเติบโต การสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์เป็นผลให้รัฐสร้างวาทกรรมเพื่อเป็น เครื่องมือในการบ่มเพาะค่านิยมความรักชาติ ความศรัทธา เชิดชูลัทธิสังคมนิยม แบบมีอัตลักษณ์จีน เชื้อฟังกการชี้นำของผู้นำประเทศและเดินตามเส้นทาง ของพรรคคอมมิวนิสต์

คำสำคัญ: วาทกรรม ความรักชาติ แบบเรียน กิจกรรมกลุ่มเยาวชนแนวหน้า

Abstract

This research article aimed to collect and analyze the patriotism discourse in the Young Pioneers' Activities textbooks under the leadership of President Xi Jinping. The results show that Young Pioneers' Activities textbook reflects the government's attempt to create the patriotism through the content including the 4 main patriotism discourses which were 1) resilience discourse in socialism that teaches the youth to be under the rules of socialism and follow the social norms, 2) obedience and following discourse of the Communist party that sets the value of obeying the head of Communist's instructions and expects their people to participate in developing the government policies and plans,

3) following the Important person discourse is to shape people to follow the values of important person in Communist's history, and 4) praising discourse of Chinese spiritual which makes people love, cherish Chinese tradition, and make them express the identity of Chinese people under Socialism. However, the purpose of the Government towards creating of the above-mentioned discourses was to restore the people's trust in the Communist party. Due to the increasing number of the applicants in the Communist party, the government had to compile the discourses as a tool for instilling patriotism which would cause the youth of the nation to praise and have faith in the Chinese's Socialism characteristics, obey the nation's leader, and follow the paths of the Communist party.

Keywords: Discourse, Patriotism, Textbook, Young Pioneers' Activities

บทนำ

ฝ่ายองค์การของคณะกรรมการกลางของพรรคคอมมิวนิสต์จีน (中国共产党中央委员会组织部; The Organization Department of the Central Committee of the Communist Party of China) ได้เผยแพร่ข้อมูลสถิติจำนวนสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ในปี 2017 มีทั้งสิ้น 89,564,000 คน ซึ่งมากกว่าปี 2016 อยู่ 110,000 คน หากสำรวจข้อมูลย้อนหลังตั้งแต่ปี 2012 เป็นช่วงสิ้นสุดการดำรงตำแหน่งของประธานาธิบดีหูจิ่นเทา (胡锦涛; Hu Jintao) จนถึงปี 2017 ภายใต้การปกครองของประธานาธิบดีสีจิ้นผิง (习近平; Xi Jinping) แสดงให้เห็นถึงอัตราจำนวนสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์จีนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2012 มีสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ทั้งสิ้น 85,127,000 คน ปี 2013 มีสมาชิกจำนวน 86,686,000 คน ปี 2014 มีจำนวนสมาชิก 87,793,000 คน

ปี 2015 มีจำนวนสมาชิก 88,758,000 คน ปี 2016 มีจำนวนสมาชิก 89,447,000 คน จนถึงปี 2017 มีจำนวนสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ทั้งสิ้น 89,564,000 คน (Communist Party of China, 2017, Online) แม้ว่าจำนวนของสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ในแต่ละปีมีจำนวนเพิ่มขึ้นตามลำดับ แต่หากวิเคราะห์อัตราการเติบโตของจำนวนสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์จีนตั้งแต่ปี 2012-2017 แสดงให้เห็นถึงอัตราการเติบโตที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง

นับตั้งแต่ปี 2013 เป็นต้นมา อัตราการเติบโตของสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ลดลงต่อเนื่องอย่างเห็นได้ชัด ในปี 2013 อัตราการเติบโตของจำนวนสมาชิกลดลงเหลือ 1.79 เปอร์เซ็นต์ ปี 2014 ลดลงเหลือ 1.26 เปอร์เซ็นต์ ปี 2015 ลดลงเหลือ 1.08 เปอร์เซ็นต์ ปี 2016 ลดลงเหลือ 0.76 เปอร์เซ็นต์ และในปี 2017 ลดลงเหลือเพียง 0.13 เปอร์เซ็นต์ สะท้อนให้เห็นถึงวิกฤตอัตราการเติบโตของจำนวนสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์จีนที่ลดลง (Communist Party of China, 2017, Online) ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวอาจเกิดขึ้นจากการที่เยาวชนจีนรุ่นใหม่ไม่ประสงค์ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง อันด้วยเหตุผลในการมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจและชีวิตความเป็นอยู่ของตนที่ตอบโจทย์ในการสร้างคุณภาพชีวิตและรายได้มากกว่าการเข้าเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ จึงเป็นผลให้พลเมืองส่วนใหญ่มองเลียดต่อการให้ความสำคัญในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์

วิกฤตดังกล่าวจึงเป็นหนึ่งในปัจจัยให้รัฐดำเนินการเรียกคืนความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อพรรคคอมมิวนิสต์ ผ่านการเรียบเรียงและประกาศบังคับใช้แบบเรียนวิชากิจกรรมกลุ่มยุวชนแนวหน้า (《少先队活动; Young Pioneers' Activities) เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม ปี 2017 เป็นวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตรภาคบังคับในระดับการศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 8 สำหรับนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 7-14 ปี ศึกษาสัปดาห์ละ 1 คาบเรียน (Office of the National Youth Work Committee, 2017, Online)

ประเด็นที่น่าสนใจของการเรียบเรียงแบบเรียนวิชากิจกรรมกลุ่มเยาวชน
แนวหน้า คือ แบบเรียนแสดงให้เห็นถึงการเรียบเรียงวาทกรรมในแบบเรียน
ที่ไม่เพียงแต่อาศัยกลไกทางการสื่อสารเป็นเครื่องมือถ่ายทอดค่านิยมความรักชาติ
เท่านั้น หากแต่ยังอาศัยกลไกทางด้านวัฒนธรรมเพื่อหล่อหลอมให้ผู้เรียน
เกิดความรักชาติและแสดงความภักดีต่อชาติผ่านวิธีการต่าง ๆ เช่น การเชื้อฟ้ง
การชี้แนะของผู้นำประเทศ การรักในมวลชนและพรรคคอมมิวนิสต์ รวมถึง
การสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์จึงอาจเป็นเป้าหมายสำคัญ
ของการเรียบเรียงแบบเรียนชุดดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์วาทกรรมความรักชาติในแบบเรียนวิชากิจกรรม
กลุ่มเยาวชนแนวหน้า สมัยประธานาธิบดีสีจิ้นผิง

ขอบเขตการศึกษา

งานวิจัยนี้ใช้การศึกษาแบบกรณีศึกษา (Qualitative single-case study)
ผู้วิจัยได้กำหนดการวิเคราะห์ตัวบท (Textual analysis) จากชุดแบบเรียน
วิชากิจกรรมกลุ่มเยาวชนแนวหน้า ฉบับประกาศใช้ทางการปี 2017 สำนักพิมพ์เด็ก
และเยาวชนแห่งประเทศจีน (中国少年儿童出版社; China children's press)
เป็นสำนักพิมพ์กลางของรัฐ สำหรับผู้เรียนในระดับชั้นการศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 8
จำนวนทั้งสิ้น 16 เล่ม ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ทั้งสิ้น 66 หน่วย
และกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 129 กิจกรรม ซึ่งอาจเผยให้เห็นการสร้างวาทกรรม
กล่อมเกลารักชาติในมโนทัศน์ต่าง ๆ เช่น การยืนหยัดในระบอบสังคมนิยม
การเดินตามรอยพรรคคอมมิวนิสต์ การตามรอยแบบอย่างวีรบุรุษรักชาติ
การรักในจิตวิญญาณความเป็นชนชาติจีน

แนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกวิเคราะห์วาทกรรมความรักชาติ โดยใช้แนวคิดการวิเคราะห์ วาทกรรมเชิงวิพากษ์ (Critical discourse analysis) ของนอร์แมน แฟร์คลาฟ (Norman Fairclough) มาอธิบายอำนาจทางภาษาผ่าน “กรอบมิติทั้งสามของวาทกรรม” (The three dimensional framework) ประกอบด้วย ตัวบท (Text) ภาควิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (Discursive practice) และวิถีปฏิบัติทางสังคม (Social practice)” (Fairclough, 1995, p. 59) มีรายละเอียด ดังนี้

1. **ตัวบท (Text)** คือ องค์ประกอบย่อยที่เล็กที่สุดของวาทกรรม ตัวบทเมื่อมาประกอบเข้าด้วยกันจะอยู่ในรูปคำ (Word) คำศัพท์ (Vocabulary) อนุประโยค (Clause) และประโยค (Sentence) ตัวบททำหน้าที่เป็นตัวแทนเสนอโลกทางสังคมและโลกทางกายภาพ เป็นสิ่งที่คนใช้ในกระบวนการสร้างและผลิตความหมายในเหตุการณ์ทางสังคม (Social events) ซึ่งนอกจากจะใช้ตัวบทเป็นแนวทางหรือเป็นตัวแทนเสนอความหมายแล้วตัวบทยังถูกนำไปใช้ในการผลิตสร้างความหมายด้วย (Fairclough, 2003, pp. 26-28, 159-163)

2. **ภาควิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (Discursive practice)** เป็นกระบวนการที่ทำงานร่วมกันระหว่าง “การผลิตสร้างความหมาย” ที่อาศัยทรัพยากรทางภาษา ได้แก่ ตัวบท (Text) ผ่านการพูด การเขียนกระบวนการจัดระเบียบของวาทกรรม (Order of discourse) เพื่อผลิต (Production) แพร่กระจาย (Distribution) และบริโภค (Consumption) ในบริบทที่การสื่อสารนั้น ๆ เกิดขึ้น การวิเคราะห์ภาควิถีปฏิบัติทางวาทกรรมจะต้องมองให้เห็นถึงความรู้ ความคิดที่ถูกผลิตซ้ำซึ่งมาจากธรรมเนียมปฏิบัติ (Convention) และอุดมการณ์ (Ideology) ที่ถูกนำมาปรับปรุงตกแต่งและก่อรูปขึ้นใหม่ในอาณาบริเวณที่วาทกรรมและตัวบทต่าง ๆ ได้มาปะทะประสานกัน (Fairclough, 1992, pp. 78-86)

3. **วิถีปฏิบัติทางสังคม (Social practice)** คือ ระบบระเบียบทางสังคมที่เป็นผลผลิตที่มองเห็นในรูปแบบการสื่อสารสัมพันธ์กันของคนในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยมีแบบแผนทางสังคมเป็นแนวทางปฏิบัติ บ่งบอก

ชี้แนะการแสดงการกระทำ แบบแผนทางสังคมที่วุ่นวายนี้ก่อรูปขึ้นจากการจัดวาง
อย่างเป็นระเบียบของวาทกรรม (Order of discourse) ขณะเดียวกัน แบบแผนสังคม
ก็ทำการผลิตซ้ำวาทกรรมด้วย (Fairclough, 1989, pp. 17-42)

จากการทบทวนทฤษฎีเกี่ยวกับกรอบมิติทั้งสามของวาทกรรม
จะเป็นกรอบทฤษฎีสำคัญที่จะนำไปสู่ปฏิบัติการทางสังคม สะท้อนกระบวนการ
ปะทะประสานที่เชื่อมโยงซ้อนทับกันโดยมีเป้าหมายที่การค้นหาคำอธิบายที่แฝงอยู่
ในปฏิบัติการทางสังคม (สามชาย ศรีสันต์, 2561, น. 153) ตัวบทจะทำหน้าที่
เผยลักษณะทางภาษาที่ปรากฏในแบบเรียน นำมาสู่ภาคปฏิบัติทางวาทกรรม
ที่จะการผลิตสร้างความหมายของอุดมการณ์ที่แฝงอยู่ในตัวบท และวิถีปฏิบัติ
ทางสังคมจะเป็นระเบียบสะท้อนออกมาให้เห็นถึงปฏิบัติการของรัฐต่อการเรียบเรียง
แบบเรียนชุดดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่ากรอบแนวคิดดังกล่าวจะช่วยตอบวัตถุประสงค์
ของผู้วิจัยในการรวบรวมและวิเคราะห์วาทกรรมความรักชาติที่ปรากฏในแบบเรียน
วิชา*กิจกรรมกลุ่มยุวชนแนวหน้า* จากกระบวนการศึกษาที่จะทำหน้าที่สะท้อนอำนาจ
ทางภาษาอยู่ในแบบเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษากรอบแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวคิด
เรื่องวาทกรรม แบบเรียนและมโนทัศน์ความรักชาติ ทั้งภาษาจีน ภาษาอังกฤษ
และภาษาไทย

2. ทบทวนเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องผ่านการรวบรวมและวิเคราะห์
ข้อมูลจากเอกสารชั้นต้น เช่น งานศึกษาด้านวาทกรรม แบบเรียนวิชา*กิจกรรม
กลุ่มยุวชนแนวหน้า* หลักสูตรการจัดการศึกษาวิชา*กิจกรรมกลุ่มยุวชนแนวหน้า*
เอกสารจากสำนักกิจการกลุ่มยุวชนแนวหน้า อาทิ คำสั่งของสำนักกิจการกลุ่มยุวชน
แนวหน้า ประกาศนโยบายของทางสำนักฯ รวมถึงเอกสารชั้นรอง เช่น บทความ
หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาความสอดคล้องปรากฏการณ์ร่วมที่เกิดขึ้น

ทั้งนี้ เพื่อให้งานวิจัยมีข้อมูลและรายละเอียดที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยลงสำรวจข้อมูลภาคสนามด้วยตนเอง ผ่านการเข้าสังเกตการณ์ การจัดการเรียนการสอน (Classroom observation) ในรายวิชากิจกรรมกลุ่มเยาวชนแนวหน้า ซึ่งมีการสอนในระดับการศึกษาปีที่ 1-8 (สำหรับผู้เรียนที่มีอายุระหว่าง 7-14 ปี) ณ โรงเรียนหัวหนันเหยหลี (桦南培黎学校; Huanan peili school) อำเภอหัวหนัน เมืองเจี๋ยมู่ซือ มณฑลเฮยหลงเจียง สาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษาที่มีชื่อเสียงในแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อีกทั้งมีรูปแบบการจัดการศึกษาและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาวิชากิจกรรมกลุ่มเยาวชนแนวหน้าที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของรัฐ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้เข้าสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม (Participant observation) ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมภาคปฏิบัติภายในสถานศึกษาและชุมชนรอบสถานศึกษาเป็นเวลาทั้งสิ้น 3 สัปดาห์ นับตั้งแต่วันที่ 13 มีนาคม ถึงวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2562

3. วิเคราะห์วาทกรรมความรักชาติในแบบเรียนวิชากิจกรรมกลุ่มเยาวชนแนวหน้า ในระดับชั้นการศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 8 สำนักพิมพ์เด็กและเยาวชนแห่งประเทศจีน (中国少年儿童出版社; China children's press) ปรากฏชุดแบบเรียนตลอดทั้งหลักสูตรจำนวนทั้งสิ้น 16 เล่ม ประกอบด้วย

1. Young Pioneers' Activities Grade 1-A

《少先队活动 一年级上册》

2. Young Pioneers' Activities Grade 1-B

《少先队活动 一年级下册》

3. Young Pioneers' Activities Grade 2-A

《少先队活动 二年级上册》

4. Young Pioneers' Activities Grade 2-B

《少先队活动 二年级下册》

5. Young Pioneers' Activities Grade 3-A
《少先队活动 三年级上册》
6. Young Pioneers' Activities Grade 3-B
《少先队活动 三年级下册》
7. Young Pioneers' Activities Grade 4-A
《少先队活动 四年级上册》
8. Young Pioneers' Activities Grade 4-B
《少先队活动 四年级下册》
9. Young Pioneers' Activities Grade 5-A
《少先队活动 五年级上册》
10. Young Pioneers' Activities Grade 5-B
《少先队活动 五年级下册》
11. Young Pioneers' Activities Grade 6-A
《少先队活动 六年级上册》
12. Young Pioneers' Activities Grade 6-B
《少先队活动 六年级下册》
13. Young Pioneers' Activities Grade 7-A
《少先队活动 七年级上册》
14. Young Pioneers' Activities Grade 7-B
《少先队活动 七年级下册》
15. Young Pioneers' Activities Grade 8-A
《少先队活动 八年级上册》
16. Young Pioneers' Activities Grade 8-B
《少先队活动 八年级下册》

โดยจัดกลุ่มวาทกรรมที่ปรากฏเนื้อหาในแบบเรียนประเภทเดียวกัน
เพื่อทำการวิเคราะห์และตั้งข้อสังเกตในการเรียบเรียงวาทกรรมในแต่ละประเภท
และนำเสนอรูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์
(Analytical description)

นิยามศัพท์เฉพาะ

วาทกรรม หมายถึง กระบวนการทางภาษาที่ส่งทอดไปยังผู้รับสารผ่านตัวกลางในการสื่อสารที่ปรากฏในตัวบทของแบบเรียน อันทำให้เกิดรูปแบบของวาทกรรมที่แฝงไว้ซึ่งอำนาจ หรือความหมายบางประการเพื่อสื่อสารกับผู้เรียน ผู้ศึกษารายวิชา**กิจกรรมกลุ่มเยาวชนแนวหน้า**ในฐานะผู้รับสาร

ความรักชาติ หมายถึง ค่านิยมประการหนึ่งที่ปรากฏในค่านิยมหลักสังคมนิยม 12 ประการ (社会主义核心价值观; The core ideology of socialism) อันเป็นเครื่องกำหนดคุณสมบัติทางค่านิยมของการเป็นพลเมืองจีนที่ดี มโนทัศน์การแสดงความรักชาติที่พรรคคอมมิวนิสต์ที่แบบเรียน**วิชากิจกรรมกลุ่มเยาวชนแนวหน้า** ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางค่านิยม 3 ประการคือ การรักในปิตุภูมิ รักพรรคคอมมิวนิสต์ และรักรากความเป็นจีน

แบบเรียน หมายถึง ตำราประกอบการศึกษารายวิชา**กิจกรรมกลุ่มเยาวชนแนวหน้า** ระดับชั้นการศึกษาปีที่ 1-8 สำนักพิมพ์เด็กและเยาวชนแห่งประเทศจีน (中国少年儿童出版社; China children's press) จำนวน 16 เล่ม

กิจกรรมกลุ่มเยาวชนแนวหน้า หมายถึง รูปแบบการสร้างกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนหลักสูตรของกลุ่มเยาวชนแนวหน้าในแบบเรียน ซึ่งปรากฏรูปแบบของเนื้อหาและกิจกรรมท้ายบทเรียนที่ บ่มเพาะให้ผู้เรียนรู้จักการยืนหยัดในระบอบสังคมนิยม การเดินตามรอยพรรคคอมมิวนิสต์ การตามรอยแบบอย่างวีรบุรุษรักชาติ และการรักในจิตวิญญาณความเป็นชนชาติจีน

กลุ่มเยาวชนแนวหน้า หมายถึง การจัดตั้งขององค์กรเยาวชนแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยอยู่ภายใต้การดูแลของสันนิบาตเยาวชนคอมมิวนิสต์จีน (中国共产主义青年团; The Communist Youth League of China) เป็นกิจการที่บ่มเพาะการเรียนรู้หลักสังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีนและลัทธิคอมมิวนิสต์ และยังเป็นกิจการเตรียมพร้อมเข้าสู่การสร้างหลักสังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีนและลัทธิคอมมิวนิสต์แก่เยาวชนผู้เป็นสมาชิกกิจการตั้งแต่ 7-14 ปี

ข้อตกลงเบื้องต้น

การสะกดถ่ายถอดเสียงภาษาจีนในการวิจัยครั้งนี้ใช้ตามเกณฑ์การถ่ายถอดเสียงของกรรมการสืบค้นประวัติศาสตร์ไทยในเอกสารจีน สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2543

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาครั้งนี้ ปฏิบัติการการถ่ายถอดวาทกรรมความรักชาติที่ปรากฏอยู่ในชุดแบบเรียนวิชากิจกรรมกลุ่มยุวชนแนวหน้า อันแฝงไว้ซึ่งการกล่อมเกลาเรียนรู้ทางการเมืองเพื่อสร้างความรักชาติในเยาวชน ทั้งนี้ งานวิจัยนี้จะเป็นผลงานทางวิชาการชิ้นบุกเบิกของประเทศไทยที่มีการเผยแพร่ข้อมูลและองค์ความรู้เกี่ยวกับชุดแบบเรียนวิชากิจกรรมกลุ่มยุวชนแนวหน้า และกิจกรรมกลุ่มยุวชนแนวหน้าให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัย

จากการรวบรวมและวิเคราะห์วาทกรรมความรักชาติในแบบเรียนวิชากิจกรรมกลุ่มยุวชนแนวหน้า ระดับการศึกษาปีที่ 1-8 ทั้ง 16 เล่ม พบว่าแบบเรียนชุดดังกล่าว ปรากฏวาทกรรมความรักชาติในแบบเรียนทั้งสิ้น 4 วาทกรรมหลัก ได้แก่ วาทกรรมยืนหยัดในระบอบสังคมนิยม วาทกรรมเชื่อฟังและเดินตามรอยพรรคคอมมิวนิสต์ วาทกรรมตามรอยแบบอย่างบุคคลสำคัญ และวาทกรรมเชิดชูจิตวิญญาณความเป็นจีน

1. วาทกรรมยืนหยัดในระบอบสังคมนิยม

แบบเรียนมีการนำเสนอเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับระบอบสังคมนิยมเป็นระบอบที่สาธารณรัฐประชาชนจีนนำมาเป็นเส้นทางในการบริหารประเทศ ตั้งแต่การสถาปนาชาติจีนใหม่เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม ปีค.ศ. 1949 จนถึงปัจจุบันยังคงเป็นระบอบที่ฝังรากอยู่ในระเบียบทางการเมือง รวมถึงระเบียบทางสังคมและวัฒนธรรมจีน หลักการดังกล่าวสะท้อนถึงความสำเร็จของพรรคคอมมิวนิสต์ที่นำแนวคิดมาร์กซิสม์มา ประยุกต์ใช้กับประเทศมหาอำนาจโลกตะวันออก

อย่างประเทศจีนที่มีความล้าหลังทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมในอดีต จนเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาชาติไปสู่ความเป็นมหาอำนาจ (เจิ้งเจียน, 2561, น. 88)

กรอบมโนทัศน์ข้างต้นนำมาสู่การเรียบเรียงแบบเรียนเนื้อหาที่สร้างการรับรู้เกี่ยวกับระบอบสังคมนิยมในฐานะที่เป็นตั้งครอบครัวยิ่งใหญ่ของประชาชนชาวจีน จนนำมาซึ่งการสร้างวาทกรรมแก่เหล่าเยาวชน ในฐานะผู้ศึกษาแบบเรียนชุดดังกล่าวให้เกิดความศรัทธาและเชิดชูระบอบสังคมนิยม รวมถึงการปลูกฝังให้เป็นพลเมืองอยู่ภายใต้การปฏิบัติตนตามค่านิยมหลักสังคมนิยม (社会主义核心价值观; The core ideology of socialism) ผู้วิจัยพบวาทกรรมย่อยที่อยู่ภายใต้วาทกรรมชุดดังกล่าว 2 วาทกรรม คือ 1) วาทกรรมเชิดชูระบอบสังคมนิยม และ 2) วาทกรรมปฏิบัติตามค่านิยมหลักสังคมนิยม ปรากฏกรอบมโนทัศน์ในระดับการศึกษาต่าง ๆ ดังนี้

1.1 วาทกรรมเชิดชูระบอบสังคมนิยม

ภายใต้การปกครองของประธานาธิบดีสีจิ้นผิง รัฐพยายามยึดรูปแบบการปกครองแบบสังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีนมาเป็นแนวทางในการผลักดันและพัฒนาทางเศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเมือง และสังคมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประเทศชาติมีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน รวมถึงพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของมวลชนในชาติให้ดีขึ้น

จากการวิเคราะห์ตัวบทในแบบเรียนพบว่า ตัวบทมีการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับระบอบสังคมนิยมเปรียบเสมือนครอบครัวที่หล่อเลี้ยงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนจีน ทั้งยังสร้างมโนทัศน์ให้เห็นว่า ภายใต้การชี้นำของพรรคคอมมิวนิสต์จีน ก่อให้เกิดความอบอุ่นของครอบครัวสังคมนิยมที่ทุกคนในชาติมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันและสมัครสมานสามัคคีอย่างเข้มแข็ง จนประกอบสร้างเป็นพลังที่สะท้อนศักยภาพความเป็นจีน สร้างสรรค์ผลงานให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสายตาพลเมืองโลก เช่น การเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกปี 2008 การสร้างสถานีอวกาศจีน การสร้างรถไฟความเร็วสูง (China Young Pioneers National Working Commission, 2018, p.22) การสร้างวาทกรรมดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า รัฐมีความต้องการอย่างยิ่งต่อการสร้างมายาคติต่อเยาวชนในบริบทที่ระบอบสังคมนิยม

และความเป็นลัทธิคอมมิวนิสต์ จะนำพาชาติไปสู่ความเป็นสมัยใหม่ที่มีความมั่งคั่ง และสามารถสร้างให้ประชาชนกินดีอยู่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

1.2 วาทกรรมปฏิบัติตามค่านิยมหลักสังคมนิยม

รูปแบบของค่านิยมหลักสังคมนิยม (社会主义核心价值观; The core ideology of socialism) คือ การชี้นำของมาร์กซิสภายในใต้ประเทศที่ปกครองด้วยระบอบสังคมนิยม โดยสร้างแนวทางดังกล่าวขึ้นจากการปฏิบัติและการพัฒนาประเทศภายในใต้กรอบความเป็นสังคมนิยมที่สอดคล้องกับระบบการเมืองเศรษฐกิจ รวมถึงการพัฒนาทางวัฒนธรรมลัทธิสังคมนิยมและระบบแนวคิดสังคมนิยม (Dong, Xiangqian, 2018, p. 7)

แนวทางข้างต้นสะท้อนสู่เนื้อหาแบบเรียนที่นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของค่านิยมหลักสังคมนิยม ประกอบด้วย 1) ความมั่งคั่ง (富强; prosperity) 2) ความเป็นประชาธิปไตย (民主; democracy) 3) สร้างสังคมที่มีอารยธรรม (文明; civility) 4) มีความเสมอภาค (和谐; harmony) 5) เสรีภาพ (自由; freedom) 6) ความเท่าเทียมกันทางกฎหมาย (平等; equality) 7) ความยุติธรรม (公正; justice) 8) การมีหลักนิติรัฐ (法治; rule of law) 9) ความรักชาติ (爱国; patriotism) 10) ความเคารพศรัทธา (敬业; dedication) 11) ความซื่อสัตย์ (诚信; integrity) และ 12) ความเป็นมิตร (友善; friendship) (เอลิซาเบท อีโคโนมี, 2561, น. 70)

จากการวิเคราะห์แบบเรียนพบว่า วาทกรรมปฏิบัติตามค่านิยมหลักสังคมนิยมที่ปรากฏในแบบเรียน มีการออกแบบกิจกรรมโดยอิงหลักพัฒนาการด้านเชาวน์ปัญญาของผู้เรียนในช่วงวัยระดับชั้นการศึกษาปีที่ 1 (ผู้เรียนอายุ 7 ปี) เน้นการทำกิจกรรมในและนอกชั้นเรียนง่าย ๆ ไม่มีความซับซ้อน เช่น การให้ร้องเพลง ค่านิยมหลักสังคมนิยม 12 ประการ และปรบมือประกอบจังหวะ การใช้เพลงประกอบ การเรียนการสอนที่ผนวกกับการเข้าจังหวะผ่านการปรบมือจะทำให้กระบวนการจดจำของผู้เรียนมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น นั่นหมายความว่า ยุวชนที่ได้รับการบ่มเพาะค่านิยมหลักสังคมนิยมทั้ง 12 ประการอย่างต่อเนื่อง จะสามารถจดจำค่านิยมดังกล่าว

ได้อย่างคล่องแคล่วและแม่นยำ นอกจากนี้ ระดับชั้นการศึกษาปีที่ 3 (ผู้เรียนอายุ 9 ปี) แบบเรียนฝึกฝนให้เหล่ายุวชนทำหน้าที่เป็นยุวทูตของรัฐเพื่อเผยแพร่อุดมการณ์ ค่านิยมหลักสังคมนิยมไปยังบุคคลอื่น ทั้งสื่อสาธารณะอย่าง การฝึกทำป้ายประชาสัมพันธ์ การผลิตสื่อ หรือการวาดรูป การเล่านิทาน การเล่าเรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับค่านิยมหลักสังคมนิยม 12 ประการ เป็นต้น (China Young Pioneers National Working Commission, 2018, p. 19)

การสร้างวาทกรรมยืนยันหยัดในระบอบสังคมนิยม ผู้วิจัยเห็นว่าตัวบทได้สะท้อนพลวัตสร้างการรับรู้เกี่ยวกับมโนทัศน์ความเป็นสังคมนิยมในฐานะที่ระบอบดังกล่าว เป็นดังครอบครัวใหญ่ของประชาชนชาวจีนที่จะนำพาชาติไปสู่ความเป็นสมัยใหม่ เพื่อบ่มเพาะให้เหล่ายุวชนเชื่อมั่นและเชิดชูระบอบสังคมนิยม ทั้งยังปลูกฝังให้มีความศรัทธาเป็นพลเมืองที่อยู่ภายใต้การปฏิบัติตนตามค่านิยมหลักสังคมนิยม 12 ประการ และยังคงเดินตามเส้นทางของพรรคคอมมิวนิสต์และระบอบสังคมนิยม

2. วาทกรรมเชื้อฟิงและเดินตามรอยพรรคคอมมิวนิสต์

จากการวิเคราะห์แบบเรียนวิชากิจกรรมกลุ่มเยาวชนแนวหน้า พบการปรากฏของวาทกรรมเชื้อฟิงและเดินตามรอยพรรคคอมมิวนิสต์ในอัตราส่วนที่มากที่สุด ปรากฏวาทกรรมย่อยที่อยู่ภายใต้วาทกรรมชุดดังกล่าวจำนวน 3 วาทกรรม คือ 1) วาทกรรมเดินตามรอยพรรคคอมมิวนิสต์ 2) วาทกรรมเทิดทูนผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์ และ 3) วาทกรรมมีส่วนร่วมพัฒนาโครงการและนโยบายของพรรคคอมมิวนิสต์

2.1 วาทกรรมเดินตามรอยพรรคคอมมิวนิสต์

สำหรับวาทกรรมเดินตามรอยพรรคคอมมิวนิสต์ตัวบทสร้างมโนทัศน์ให้ถึงระบบความสัมพันธ์ของพรรคคอมมิวนิสต์กับเด็กและเยาวชนที่มีความเหนียวแน่นต่อกัน กลุ่มেলাให้ยุวชนเชื้อฟิงการขึ้นำของพรรคและผู้นำของพรรคตั้งแต่เยาว์วัย และเชื้อเชิญให้ยืนหยัดและดำเนินชีวิตตามกรอบของพรรคคอมมิวนิสต์ เน้นให้ยุวชนเป็นผู้ที่มีความศรัทธาและเชิดชูพรรคคอมมิวนิสต์ รวมถึงการเชื้อเชิญให้เยาวชน

สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ เพื่อให้พรรคคอมมิวนิสต์สามารถสร้างกองกำลังยุวชนที่มีจิตวิญญาณฝึกฝัพรรคคอมมิวนิสต์ จะเป็นผลให้กิจการของพรรคสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต (China Young Pioneers National Working Commission, 2017, p. 47)

2.2 วาทกรรมเทิดทูนผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์

ตัวบทสะท้อนการหิยบายเรื่องราวของผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์อย่างประธานาธิบดีสีจิ้นผิงผู้ถูกกล่าวถึงในฐานะผู้นำที่ปฏิบัติงานด้วยความวิริยะอุตสาหะอุทิศตนเพื่อชาติ ข้อสังเกตประการหนึ่งที่พบเกี่ยวกับวาทกรรมดังกล่าวในภาพรวมของแบบเรียนชุดนี้ คือ รูปแบบการใช้สรรพนามทางภาษาที่แสดงถึงความใกล้ชิดและการเข้าถึงได้ของประธานาธิบดีสีจิ้นผิง

แบบเรียนมีการสร้างสรรพนามให้ผู้เรียนเรียกประธานาธิบดีสีจิ้นผิงว่า “คุณปู่สี (习爷爷; Grandpa Xi)” (China Young Pioneers National Working Commission, 2018, p. 5) ต่างจากผู้นำในรุ่นที่ผ่านมาซึ่งไม่มีการเรียกในลักษณะดังกล่าว ทั้งนี้ ความใกล้ชิดทางภาษาที่ได้ถูกถ่ายทอดออกไปจะเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างยุวชนกับประธานาธิบดีสีจิ้นผิง ซึ่งการใช้ภาษาที่แสดงออกความรู้สึกที่มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดต่อผู้นำประเทศ อันนำมาซึ่งการเชื่อฟังและปฏิบัติตามการชี้แนะของประธานาธิบดีสีจิ้นผิงในอนาคต

2.3 วาทกรรมมีส่วนร่วมพัฒนาโครงการและนโยบายของพรรคคอมมิวนิสต์

นอกจากรูปแบบการแสดงความรักชาติผ่านการเชื่อฟังและเดินรอยตามพรรคคอมมิวนิสต์ รวมถึงการเทิดทูนผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์แล้ว การมีส่วนร่วมพัฒนาโครงการและนโยบายของรัฐ เป็นอีกหนึ่งวิธีการที่ปรากฏในแบบเรียนวิชากิจกรรมกลุ่มยุวชนแนวหน้า เช่น การสานต่อปณิธานแห่งชาติ “ความฝันประเทศจีน (中国梦; China dream)”

“ความฝันประเทศจีน” คือปณิธานแห่งชาติในการพัฒนาความเจริญให้กับประเทศจีน ในยุคสมัยของประธานาธิบดีสีจิ้นผิง ซึ่งได้เสนอแนวทางการจะสานฝัน “ปณิธานแห่งชาติจีน” ให้ปรากฏเป็นจริงได้ รัฐบาลจะต้องเร่งส่งเสริม

เชิดชูจิตวิญญาณความเป็นชนชาติจีน เชิดชูจิตวิญญาณที่รักชาติของชนชาติจีน เพื่อผลักดันให้ประชาชนจีนมุ่งมั่นต่อแนวทางการปฏิรูปเพื่อสร้างชาติให้ทันสมัย และเจริญรุ่งเรือง แต่การจะสานปณิธานแห่งชาตินี้ให้ปรากฏเป็นจริงได้ต้องอาศัย การผนึกกำลังของคนในชาติ ที่ร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจกัน (วิภาวรรณ สุนทรจามร, 2560, น. 78-79) ทั้งนี้ แบบเรียนที่สนองคำกล่าวของประธานาธิบดีสีจิ้นผิง ผ่านการเรียบเรียงตัวบทให้ผู้เรียนรู้จักการสานต่อปณิธานแห่งชาติ ซึ่งแสดงให้เห็น ความต้องการของรัฐต่อเป้าประสงค์ที่อยากให้เหล่ายุวชนในฐานะผู้ที่จะเป็นพลเมือง สำคัญของชาติในอนาคต เกิดความสนใจและให้ความร่วมมือในการสนับสนุน ขับเคลื่อน และมีส่วนร่วมผลักดันในนโยบายของรัฐ

ประเด็นที่ผู้วิจัยพบเกี่ยวกับการปลูกฝังมโนทัศน์ผ่านวาทกรรม เชื้อพืงและเดินตามรอยพรรคคอมมิวนิสต์ คือ วาทกรรมกล่อมเกลารู้เรียน ให้มีความศรัทธาและเชิดชูพรรคคอมมิวนิสต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเชื้อพืงการชี้นำ ของผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์อย่างประธานาธิบดีสีจิ้นผิงผ่านสรรพนามการเรียก ทางภาษาเพื่อให้เยาวชนและผู้่านเกิดความรู้สึกใกล้ชิด เมื่อเยาวชนที่จะเติบโต เป็นพลเมืองของชาติ เกิดความใกล้ชิดกับผู้นำและรัฐ จะนำมาซึ่งให้การสนับสนุน และมีส่วนร่วมพัฒนาโครงการและนโยบายของรัฐและสืบสานปณิธานแห่งชาติ “ความฝันประเทศจีน” ต่อไป

3. วาทกรรมตามรอยแบบอย่างบุคคลสำคัญ

จากการวิเคราะห์วาทกรรมตามรอยแบบอย่างบุคคลสำคัญพบว่า ตัวบทมีการเชิญชวนให้ยุวชนรู้จักตามรอยแบบอย่างบุคคลสำคัญเป็นบุคคล ที่อยู่ในประวัติศาสตร์พรรคคอมมิวนิสต์ เผยให้เห็นถึงกระบวนการสร้างลัทธิบูชา ตัวบุคคล (Cult of personality) เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการ สร้างความศรัทธาในการเมืองผ่านการยกย่องบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยใช้ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและผู้ถูกปกครองและกระบวนการทางสื่ออย่าง ศิลปะ วรรณคดี สถาปัตยกรรม และวิทยาศาสตร์ เพื่อสร้างความเป็นสัญลักษณ์

แก่ผู้ถูกปกครอง จนนำมาซึ่งกระบวนการยกย่อง และศรัทธาในบุคคลดังกล่าว (Anita, P., 2016, pp. 50-54) แบบเรียนได้สร้างตัวบุคคลที่พรรคเห็นว่า เป็นต้นแบบที่ดีมาเป็นแบบอย่างให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เชื่อฟังและปฏิบัติตามค่านิยมของบุคคลดังกล่าว ปรากฏเป็นวาทกรรมย่อยทั้งสิ้น 2 วาทกรรม คือ 1) วาทกรรมตามรอยแบบอย่างบุคคลแนวหน้า และ 2) วาทกรรมตามรอยแบบอย่างวีรบุรุษรักชาติ

3.1 วาทกรรมตามรอยแบบอย่างบุคคลแนวหน้า

จากการสำรวจการสร้างวาทกรรมตามรอยแบบอย่างบุคคลแนวหน้า ผู้วิจัยพบว่า ตัวบทมีการนำเอาบุคคลแนวหน้าของโลกและชาติซึ่งมีประวัติและเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับพรรคคอมมิวนิสต์มากล่าวยกย่องถึงคุณูปการต่อพรรคคอมมิวนิสต์ พบบุคคลที่ถูกกล่าวถึงในแบบเรียนจำนวน 3 คน คือ คาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx) ในฐานะที่เป็นจุดเริ่มต้นอันยิ่งใหญ่ของพรรคคอมมิวนิสต์ และยังเป็นผู้นำทางความคิดในระบอบสังคมนิยมของจีน นอกจากนี้ ยังพบเนื้อหาที่กล่าวถึงประธานเหมาเจ๋อตง (毛泽东; Mao Zedong) และประธานาธิบดีสีจิ้นผิง (习近平; Xi Jinping) ในฐานะเป็นผู้ที่อุทิศตนเพื่อประเทศชาติ (China Young Pioneers National Working Commission, 2018, p. 6) ตัวบทยังบรรยายถึงการฝ่าฟันอุปสรรคของทั้งสอง แบบเรียนพยายามชี้ให้เห็นว่าบุคคลทั้งสองเป็นบุคคลที่ควรเอาเป็นเยี่ยงอย่างเพราะเป็นผู้ที่สร้างคุณูปการ ทำงานอย่างหนักเพื่อชาติและพรรคคอมมิวนิสต์

3.2 วาทกรรมตามรอยแบบอย่างวีรบุรุษรักชาติ

นอกจากการใช้บุคคลแนวหน้ามาเป็นแบบอย่างให้นักเรียนแล้ว แบบเรียนยังได้สร้างเนื้อหาให้ผู้เรียนรู้จักตัวบุคคลที่เป็นสัญลักษณ์ หรือมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรักชาติ เช่น สมาชิกยุวชนแดงอย่างจางจินฮุย (张锦辉; Zhang Jinhui) วีรบุรุษลาดตระเวนน้อยอย่างกั๋วตี้ไห่ (郭滴海; Guo Dihai) หวังผู่ (王璞; Wang Pu) ยุวชนผู้เป็นกองกำลังในสมัยสงครามต่อต้านญี่ปุ่น (中国抗日战争; The second sino-japanese war) รวมถึงเหลยเฟิง

(雷锋; Lei Feng) ทหารกองทัพลดเอก ผู้มีจิตวิญญาณความรักชาติและรักมวลชน ซึ่งพรรคคอมมิวนิสต์มีการยกย่องให้เป็นสัญลักษณ์แห่งการรับใช้มวลชน ทั้งนี้ แบบเรียนยังได้สรุปถึงคุณสมบัติของวีรบุรุษน้อยที่เยาวชนควรเอาเป็นแบบอย่าง 3 ประการ คือ 1) การเชื่อฟังในคำสอนของพรรค 2) ความรักที่มีต่อปิตุภูมิ และ 3) การยึดผลประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนเป็นที่ตั้ง (China Young Pioneers National Working Commission, 2017, p. 26)

ข้อสังเกตที่ผู้วิจัยพบในวาทกรรมตามรอยแบบอย่างวีรบุรุษรักชาติ คือ แบบเรียนได้ยกตัวอย่างเฉพาะบุคคลที่อยู่ในช่วงประวัติศาสตร์พรรคคอมมิวนิสต์เท่านั้น ซึ่งไม่ได้มีการกล่าวถึงกลุ่มบุคคลที่อยู่ในประวัติศาสตร์ช่วงราชวงศ์หรือสาธารณรัฐจีนแต่อย่างใด นั่นจึงเป็นเป้าหมายชี้ได้อย่างชัดเจนว่า แบบเรียนมีจุดประสงค์หลักเพื่อหล่อหลอมความรักชาติผ่านบุคคลที่ยึดและเชิดชูในระบอบสังคมนิยม

4. วาทกรรมเชิดชูจิตวิญญาณความเป็นจีน

แบบเรียนวิชากิจกรรมกลุ่มเยาวชนแนวหน้า มีการนำเสนอเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับการให้ผู้เรียนรู้จักตระหนักและเชิดชูจิตวิญญาณความเป็นจีน ในฐานะระบอบวัฒนธรรมที่อยู่ภายใต้หลักการพื้นฐาน เนื้อหาบางส่วนมีการสร้างความรักชาติ ผ่านการปลูกฝังในรูปแบบการเชิดชูจิตวิญญาณความเป็นชาติจีน ภายใต้กรอบระบบวัฒนธรรมพื้นฐานสังคมนิยม ทั้งในด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี และการใช้ชีวิตของชาวจีน ปรากฏเป็นวาทกรรมย่อยที่อยู่ภายใต้วาทกรรมชุดดังกล่าวทั้งสิ้น 3 วาทกรรม คือ 1) วาทกรรมรักชาติผ่านสัญลักษณ์ความเป็นชาติจีน 2) วาทกรรมจีนยิ่งใหญ่หาใครเทียม 3) วาทกรรมสืบสานประเพณีจีน

4.1 วาทกรรมรักชาติผ่านสัญลักษณ์ความเป็นชาติจีน

จากการวิเคราะห์วาทกรรมเชิดชูจิตวิญญาณความเป็นจีน พบวาทกรรมย่อยชุดหนึ่งที่ตัวบทพยายามปลูกฝังและสร้างกิจกรรมให้ผู้เรียนจดจำถึงสัญลักษณ์ที่แสดงออกถึงความเป็นชาติ ดังเช่น การใช้ธงชาติเป็นสัญลักษณ์

ในการปลูกเร้าให้ผู้เรียนเกิดความรักชาติผ่านกิจกรรม “ธงชาติ ธงชาติ ฉันรักเธอ (国旗国旗我爱你)” กิจกรรมสอนให้ผู้เรียนรู้จักส่วนประกอบของธงชาติ ทั้งการอธิบายความหมายและนัยสำคัญของดาวสีเหลืองและพื้นหลังสีแดงที่ปรากฏ ในธงชาติ นอกจากนี้ยังพบกิจกรรม “หนูถ้ายูปร่วมกับธงชาติ(我和国旗合张影)” เป็นการออกแบบกิจกรรมให้ยูชนถ้ายูปร่วมกับธงชาติตามสถานที่ต่าง ๆ ที่พบเห็น เพื่อเป็นการแสดงออกถึงความรักชาติทั้งยังเป็นการเผยแพร่ความเป็นชาติสู่สาธารณชน (China Young Pioneers National Working Commission, 2017, p. 25)

กิจกรรมข้างต้นชี้ให้เห็นว่า การเริ่มปลูกฝังเรื่องชาติและความรักชาติ สามารถเริ่มต้นได้ตั้งแต่ชั้นการศึกษาในระดับต้น (ผู้เรียนที่มีอายุระหว่าง 7-9 ปี) โดยใช้สัญลักษณ์ในการช่วยจดจำข้อมูลหรือมโนทัศน์อย่างง่ายไม่มีความซับซ้อน ดังการใช้ธงชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เรียนสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวันทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

4.2 วาทกรรมจีนยิ่งใหญ่หาใครเทียม

ตัวบทพยายามสร้างการรับรู้ของผู้เรียนต่อภาพลักษณ์ลักษณะของประเทศที่มีความยิ่งใหญ่ อุดมสมบูรณ์ เป็นชาติให้การเริ่มต้นให้คิดค้น สร้างสรรค์ สิ่งต่าง ๆ ให้แก่โลก มายาคติดังกล่าวก่อตัวขึ้นเพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิดความฮึกเหิม ตระหนักและเกิดความภูมิใจในความเป็นชาติ ผ่านการแสดงให้เห็นถึงการบอกเล่า ภูมิหลังของประเทศว่าในอดีต การพัฒนาของจีนยังไม่ทัดเทียมเท่าประเทศในโลกตะวันตก อันมีสาเหตุมาจากระบบการปกครองที่ล่าช้า แต่เมื่อมีพรรคคอมมิวนิสต์ และระบอบสังคมนิยม เป็นผลให้ประเทศชาติเกิดความเจริญขึ้นอย่างก้าวกระโดด ตัวบทมีการเชิดชูความเป็นชาติจีนผ่านการสร้างความภูมิใจที่ประเทศจีนสามารถคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ตอบโจทย์การใช้ชีวิตในสังคมโลกปัจจุบันได้ เช่น การพัฒนา 4 นวัตกรรมยุคใหม่ของจีน (中国新四大发明; China's four great new inventions) ประกอบด้วย รถไฟความเร็วสูง ระบบการจ่ายเงินผ่านมือถือ ระบบการซื้อขายสินค้าออนไลน์และรถจักรยานแชร์ เพื่อแสดงถึงความยิ่งใหญ่ ภายใต้การขับเคลื่อนของระบอบสังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีนยุคใหม่

(China Young Pioneers National Working Commission, 2017, pp. 9-14) ความภูมิใจข้างต้นจะนำมาซึ่งจิตสำนึกในการแสดงความภักดีต่อชาติและอยากมีส่วนร่วมเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาความเจริญรุ่งเรือง รวมถึงความก้าวหน้าให้แก่ปิตุภูมิของตน

4.3 วาทกรรมสืบสานประเพณีจีน

หนึ่งในแนวทางที่รัฐได้เสนอภายใต้พื้นฐานความเป็นสังคมนิยมคือการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมโลกและวัฒนธรรมจีนเข้าด้วยกันภายใต้บริบทวัฒนธรรมอันมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง (สวี กุ้ยเซียง, 2562, น. 197) ทั้งนี้การเผยแพร่และพัฒนาของรัฐบาลจีนยังคงนำความเป็นรากความเป็นวัฒนธรรมจีนผสมผสานกับหลักการสังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีนสมัยใหม่ อันจะเห็นได้จากการปรากฏวาทกรรมย่อยสืบสานประเพณีจีนในแบบเรียนวิชา*กิจกรรมกลุ่มเยาวชนแนวหน้า*

จากการวิเคราะห์ที่วบทในแบบเรียนพบว่า มีการนำประเด็นของวัฒนธรรมจีนในด้านเทศกาลสำคัญของจีนกลับมาปลูกกระแสนิยมความเป็นชาติปรากฏเป็นการสร้างวาทกรรมย่อยสืบสานความเป็นจีน อย่างไรก็ตามข้อสังเกตบางประการที่ผู้วิจัยพบคือ เนื้อหาจากแบบเรียนจำนวนหนึ่ง ปรากฏเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประเพณีจีน โดยประยุกต์การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เข้ากับความสนใจสังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีนสมัยใหม่พบเพียง 2 เทศกาล คือ เทศกาลไหว้พระจันทร์ (中秋节; Mid-Autumn festival) และเทศกาลชิงเหม้ง (清明节; Qingming festival)

เทศกาลไหว้พระจันทร์ ตรงกับวันที่ 15 เดือน 8 ตามปฏิทินจันทรคติ ชาวจีนเชื่อกันว่าพระจันทร์เต็มดวงเป็นสัญลักษณ์ของความสวยงามครบถ้วน สมบูรณ์ จึงเป็นผลให้มิประเพณีชมพระจันทร์และกินขนมไหว้พระจันทร์ (วิทยาลัยภาษาจีนปักกิ่ง, มหาวิทยาลัยครุหนานจิง, มหาวิทยาลัยครุอันฮุย, 2550, น. 249) จากข้อมูลที่กล่าวข้างต้น บทเรียนแทบไม่ได้กล่าวถึงรายละเอียดหรือแนวปฏิบัติของเทศกาลดังกล่าวเท่าใดนัก กล่าวเพียงว่าเป็นเทศกาลรวมญาติที่ทุกคนกลับมาอยู่รวมกันหรือภาษาจีนกลางเรียกว่า เทศกาลถวนหยวน

(团圆节; Reunion festival) ความสมบูรณ์ของข้อมูลเทศกาลไหว้พระจันทร์แตกต่างเทศกาลชิงเม้งซึ่งนำเสนอรายละเอียดของเนื้อหาได้มากกว่าเทศกาลชิงเม้งเป็นหนึ่งในเทศกาลช่วงการเปลี่ยนแปลงฟ้าดินอากาศ 24 ช่วง (二十四节气; The 24 solar terms) ที่เกิดขึ้นเพื่อให้เหล่าลูกหลานชาวจีนได้กราบไหว้บรรพบุรุษของตน จึงเป็นผลให้การกราบไหว้และทำความสะอาดหลุมฝังศพของบรรพบุรุษเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของเทศกาลนี้ ตามมุมมองของชาวจีนบรรพบุรุษคือรากเหง้าของตระกูล ดังนั้น ควรมีการแสดงความเคารพเพื่อแสดงความกตัญญูและการระลึกถึง (Gu, Weilie, 2013, p. 237) นอกจากการกล่าวถึงการแสดงความเคารพต่อบรรพบุรุษแล้ว เนื้อหาบทเรียนในแบบเรียนวิชา*กิจกรรมกลุ่มยุวชนแนวหน้า*ยังมีการสอดแทรกแนวคิดดังกล่าว หากแต่ปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับความเป็นสังคมนิยม รวมทั้งการส่งเสริมค่านิยมความรักชาติผ่านการกราบไหว้ แสดงความรำลึกบุคคลผู้เสียสละต่อชาติและผู้สละชีพในช่วงสงคราม บุคคลที่แบบเรียนหมายความว่าคือ บุคคลที่สร้างคุณูปการให้แก่พรรคคอมมิวนิสต์ แนวปฏิบัติเทศกาลชิงเม้งที่ปรากฏในตัวอย่างได้แสดงให้เห็นถึงการสืบทอดรากทางวัฒนธรรมและความรักชาติ ผ่านการไปทำความสะอาดสุสานของอนุสาวรีย์ของเหล่าวีรชนนักปฏิวัติ เพื่อเป็นการแสดงความตระหนักระลึกถึงกลุ่มบุคคลวีรชนผู้เสียสละเพื่อชาติ (China Young Pioneers National Working Commission, 2018, p. 39) ทั้งนี้ แม้รูปแบบทางวัฒนธรรมที่รัฐได้นำเสนอเป็นแนวปฏิบัติที่ได้สืบทอดมาตั้งแต่โบราณ รัฐยังคงทำการอนุรักษ์ในวัฒนธรรมดังกล่าว หากแต่มีการเพิ่มบริบทสร้างความเป็นชาติและความศรัทธาต่อชาติ ผ่านการแสดงความเคารพต่อเหล่าวีรชนผู้เสียสละเพื่อชาติ

จากการตั้งข้อสังเกตของผู้วิจัยพบว่า ความพยายามในการจัดระเบียบวัฒนธรรมในการสืบสานประเพณีบนหลักการสังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีนสมัยใหม่เพื่อให้เยาวชนในชาติรู้จักการเชิดชูจิตวิญญาณความเป็นจีนเป็นหนึ่งในแนวทางที่สอดคล้องกับสิ่งที่รัฐได้เสนอภายใต้พื้นฐานความเป็นสังคมนิยมในบริบทวัฒนธรรมอันมีเอกลักษณ์เป็นของชาติจีน เพื่อผลักดันการสร้างค่านิยมความรักชาติ

ผ่านการแสดงความรักและห่วงแหน ทั้งในด้านขนบธรรมเนียมประเพณี รวมถึงการแสดงอัตลักษณ์ความเป็นชาติให้คงอยู่คู่กับประเทศจีนภายใต้ระเบียบทางวัฒนธรรมแบบสังคมนิยม

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการรวบรวมและวิเคราะห์วาทกรรมความรักชาติในแบบเรียนวิชากิจกรรมกลุ่มเยาวชนแนวหน้า ในระดับการศึกษาปีที่ 1-8 พบว่า แบบเรียนวิชากิจกรรมกลุ่มเยาวชนแนวหน้า ปรากฏวาทกรรมที่บ่มเพาะค่านิยมความรักชาติในมิติต่าง ๆ ทั้งสิ้น 4 วาทกรรมหลัก ได้แก่ วาทกรรมยืนหยัดในระบอบสังคมนิยม วาทกรรมเชื่อฟังและเดินตามรอยพรรคคอมมิวนิสต์ วาทกรรมตามรอยแบบอย่างบุคคลสำคัญและวาทกรรมเชิดชูจิตวิญญาณความเป็นจีน

สำหรับการสร้างวาทกรรมยืนหยัดในระบอบสังคมนิยม ตัวบทได้สร้างการรับรู้แก่ผู้เรียนต่อมโนทัศน์เกี่ยวกับระบอบสังคมนิยมในฐานะเป็นดังกรอบคร่าวใหญ่ของประชาชนชาวจีนที่จะนำพาชาติไปสู่ความเป็นสมัยใหม่ ทั้งยังปลูกฝังให้เยาวชนมีความศรัทธาและเชิดชูระบอบสังคมนิยม รวมถึงการปลูกฝังเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่อยู่ภายใต้การปฏิบัติตามค่านิยมหลักสังคมนิยม 12 ประการ

วาทกรรมเชื่อฟังและเดินตามรอยพรรคคอมมิวนิสต์ มีการเชื้อเชิญให้ผู้เรียนยืนหยัดและดำเนินชีวิตไปตามกรอบของพรรคคอมมิวนิสต์ กล่อมเกลาให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความศรัทธาและเชิดชูพรรคคอมมิวนิสต์ การเชื่อฟังการชี้แนะของผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์ การมีส่วนร่วมพัฒนาโครงการและนโยบายของรัฐ รวมถึงการสานต่อปณิธานแห่งชาติอย่างปณิธาน “ความฝันประเทศจีน”

สำหรับวาทกรรมตามรอยแบบอย่างบุคคลสำคัญ เป็นวาทกรรมที่ได้ยกประวัติและเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับพรรคคอมมิวนิสต์ เพื่อเชิดชูถึงคุณูปการต่อพรรคคอมมิวนิสต์หรือปัจจัยที่ทำให้ชีวิตของตน ประสบความสำเร็จเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักยกย่องและเอาอย่างบุคคลที่มีความรักชาติ โดยพยายามสร้างตัวบุคคลที่พรรคเห็นควรว่าเป็นต้นแบบที่ดีมาเป็นแบบอย่างให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เชื่อฟังพร้อมทั้งปฏิบัติตามคุณลักษณะและค่านิยมของบุคคลดังกล่าว

นอกจากนี้ วาทกรรมเชิดชูจิตวิญญาณความเป็นจีน เป็นวาทกรรมที่สร้างความรักชาติผ่านการปลูกฝังรูปแบบการเชิดชูจิตวิญญาณความเป็นชาติจีน ภายใต้กรอบระบบวัฒนธรรมพื้นฐานที่สอดแทรก ความรักและห่วงแหน ทั้งในด้านขนบธรรมเนียมประเพณี รวมถึงการแสดงอัตลักษณ์ความเป็นชาติ ภายใต้กรอบความเป็นสังคมนิยม

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า เมื่อศึกษารูปแบบวาทกรรมที่ปรากฏ ในแบบเรียนวิชากิจกรรมกลุ่มยุวชนแนวหน้า ผ่านกรอบวาทกรรมเชิงวิพากษ์ ของนอร์แมน แฟร์เคลห์ สะท้อนให้เห็นพลวัตการปลูกฝังค่านิยมความรักชาติของรัฐ ในแบบเรียนวิชากิจกรรมกลุ่มยุวชนแนวหน้า ทำให้เห็นทำหน้าที่ของแบบเรียน เป็นตัวแทนนำเสนอกระบวนการสร้างและผลิตความหมายในเหตุการณ์ทางสังคม (Social events) รัฐใช้ตัวบทในการกล่อมเกลาค่านิยมความรักชาติผ่านการสะท้อน องค์ประกอบของความเป็นชาติ ทั้งลัทธิสังคมนิยมแบบมีอัตลักษณ์จีน ลัทธิคอมมิวนิสต์ พรรคคอมมิวนิสต์ รวมถึงผู้นำรัฐอย่างประธานาธิบดีสีจิ้นผิง แบบเรียนสะท้อนให้เห็นว่าองค์ประกอบดังกล่าว คือที่สิ่งที่เป็นเอกภาพต่อกัน

ทั้งนี้ การเรียบเรียงแบบเรียนวิชากิจกรรมกลุ่มยุวชนแนวหน้าภายใต้ การปกครองสมัยประธานาธิบดี สีจิ้นผิง ทำให้เป็นที่ประจักษ์ว่า นอกจากแบบเรียน จะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ทางการศึกษาที่มีการรวบรวมองค์ความรู้ต่าง ๆ เพื่อเป็นเครื่องมือ ในการแสวงหาความรู้สำหรับผู้เรียนแล้ว แบบเรียนยังคงทำหน้าที่เป็นเครื่องมือ สื่อสารผ่านภาษาที่สะท้อนกลไกทางอุดมการณ์และพลวัตการเคลื่อนไหวทางการเมือง หรือการกล่อมเกลาค่านิยมทางการเมืองเพื่อเป้าประสงค์ของรัฐในการสร้างความรักชาติ และความเป็นชาติ เพื่อสร้างความศรัทธาต่อระบอบสังคมนิยม พรรคคอมมิวนิสต์ และผู้นำของพรรคคอมมิวนิสต์และสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างประธานาธิบดี สีจิ้นผิงด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. แบบเรียนที่ผู้วิจัยเลือกใช้ศึกษาในครั้งนี้ แม้จะเป็นแบบเรียนกลางที่รัฐประกาศใช้ หากแต่ยังเป็นแบบเรียนจากสำนักพิมพ์เพียงสำนักพิมพ์เดียว อาจไม่ใช่ภาพแทนของวาทกรรมความรักชาติที่ปรากฏในวิชาดังกล่าวได้ทั้งหมด ควรมีการศึกษาแบบเรียนในสำนักพิมพ์ท้องถิ่นประกอบการศึกษาจากหลายสำนักพิมพ์ เพื่อให้เห็นข้อมูลที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
2. สามารถศึกษาวาทกรรมความรักชาติในแบบเรียนวิชาอื่น ๆ ได้ เช่น วิชาภาษาจีน วิชาประวัติศาสตร์ วิชาภูมิศาสตร์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- เจิ้งเซียน. (2561). *ประเทศจีนบนเส้นทางสังคมนิยม*. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- วิทยาลัยภาษาจีนปักกิ่ง, มหาวิทยาลัยครุหนานจิง, มหาวิทยาลัยครุอันฮุย. (2550). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเทศจีน*. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- วิภาวรรณ สุนทรจาม. (2560). *ปกิณกะการเมืองจีน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สวี่ กุ้ยเซียง. (2562). *โครงสร้างทฤษฎีสังคมนิยมอัตลักษณ์จีน*. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- สามชาย ศรีสันต์. (2561). *ว่าด้วยการวิเคราะห์วาทกรรมแนววิพากษ์: บทศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมการพัฒนา/หลังการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: สมมุติ.
- เอลิซาเบท อีโคโนมี. (2561). *การปฏิวัติครั้งที่สามสู่แผ่นดินจีนยุคใหม่ ภายใต้ผู้นำตลอดกาล สีจิ้นผิง*. กรุงเทพฯ: เกรทไอดี.
- Anita, P. (2016). *The personality cult of Stalin in Soviet posters*. Australia: The Australian National University Press.

Dong, Xiangqian. (2018). Research on patriotism education from the perspective of the Core Values of Chinese Socialism. Changchun: Northeast Normal University Press. (董向前《社会主义核心价值观视域下的爱国主义教育研究》，长春：东北师范大学出版社，2018年版。)

China Young Pioneers National Working Commission. (2017). *Young Pioneers' Activities Grade 2-A*. Beijing: China children's press. (中国少年先锋队全国工作委员会《少先队活动二年级上册》，北京：中国少年儿童出版社，2017年版。)

_____. (2017). *Young Pioneers' Activities Grade 3-A*. Beijing: China children's press. (中国少年先锋队全国工作委员会《少先队活动三年级上册》，北京：中国少年儿童出版，2017年版。)

_____. (2018). *Young Pioneers' Activities Grade 1-A*. Beijing: China children's press. (中国少年先锋队全国工作委员会《少先队活动一年级上册》，北京：中国少年儿童出版社，2018年版。)

_____. (2018). *Young Pioneers' Activities Grade 1-B*. Beijing: China children's press. (中国少年先锋队全国工作委员会《少先队活动一年级下册》，北京：中国少年儿童出版社，2018年版。)

_____. (2018). *Young Pioneers' Activities Grade 3-B*. Beijing: China children's press. (中国少年先锋队全国工作委员会《少先队活动三年级下册》，北京：中国少年儿童出版社，2018年版。)

- China Young Pioneers National Working Commission. (2018). *Young Pioneers' Activities Grade 4-B. Beijing: China children's press.* (中国少年先锋队全国工作委员会《少先队活动 四年级下册》, 北京: 中国少年儿童出版社, 2018年版。)
- _____. (2018). *Young Pioneers' Activities Grade 5-B. Beijing: China children's press.* (中国少年先锋队全国工作委员会《少先队活动 五年级下册》, 北京: 中国少年儿童出版社, 2018年版。)
- Communist Party of China. (2017). *China's Communist Party Members (by the end of 2017)*. Retrieved May 4, 2019. <http://news.12371.cn/2018/06/30/ARTI1530340432898663.shtml>
- Fairclough, N. (1989). *Language and power*. London: Longman.
- อ้างใน สามชาย ศรีสันต์. (2561). *ว่าด้วยการวิเคราะห์วาทกรรมแนววิพากษ์: บทศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมการพัฒนา/หลังการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: สมมุติ.
- _____. (1992). *Discourse and Social Change*. Cambridge: Polity.
- อ้างใน สามชาย ศรีสันต์. (2561). *ว่าด้วยการวิเคราะห์วาทกรรมแนววิพากษ์: บทศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมการพัฒนา/หลังการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: สมมุติ.
- _____. (1995). *Media Discourse*. London: Arnold.
- อ้างใน ญัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2556). *วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตามแนวภาษาศาสตร์: แนวคิดและการนำมาศึกษาในวาทกรรมในภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Fairclough, N. (2003). *Analyzing discourse: Textual analysis for social research*. London: Psychology Press. อ้างใน
สามชาย ศรีสันต์. (2561). ว่าด้วยการวิเคราะห์วาทกรรมแนววิพากษ์:
บทศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมการพัฒนา/หลังการพัฒนา. กรุงเทพฯ: สมมุติ.
- Gu, Weilie. (2013). *Introduction to Chinese Culture*. Shanghai:
East China Normal University Press. (顾伟列《中国文化通论》，上海：华东师范大学出版社，2013年版)
- Office of the National Youth Work Committee. (2017). *Notice on using the young pioneers' activities textbooks*. Retrieved
May 31, 2019. From http://www.sohu.com/a/145974830_787153